

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neînscrise nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Insertate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dulka Nachf.,
H. v. Angenfeld & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Or-
pelik Nachf., Anton Orpelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Krassóbet-körút
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — **RECLAME** pe pagina
9-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi!
Abonamente pentru ANUL LXII:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru BRAȘOV:
Administrațiunea, Piața mare
lângă Inul Nr. 30, etajul
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 15 cor., pe trei luni 8 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esam-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 99.

Brașov, Joi 7 (20) iulie

1909.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, Jol-
ziarul nu va apare până Vineri sara.

Ce se petrece și la ce ne putem aștepta?

(La situațiunea interioară.)

Merge foarte încet desfășurarea
crizei ungare. Mai bine zis, nu vrea
să meargă de loc. Vestii șefi ai coa-
liției au ajuns cu tactica lor la punctul
la care ajung toți cei ce se frământă
înzadar, la punctul de a bate apa în
piuă. Atât au tot chibzuit, conferit,
stabilit și amănat, până ce acum ei
înșiși nu mai știu, cine merge cu ei
și ai cui sunt.

Se deosebesc totuși în trăsături
mai mari deocamdată două tabere în
sânul majorității, cari, lucrând și in-
trigrând una contra celeilalte, cât nu-
mai se poate, socot, fiecare pentru
sine, că le va succeda a afla mijlocul
de descurcare, care să fie primit de
guvernul austriac și aprobat și de
monarch.

Tabăra întâi, care a început deja
negocierile, ori le-a introdus cel puțin
și le va începe azi-mâine, este aceea
a lui Wekerle-Andrassy. Planul lor de
descurcare să fi fost modificat în zi-
lele din urmă așa, ca criza să fie
deocamdată rezolvată numai în mod
provizoriu și adecă astfel, ca, lăsându-
se la o parte cestiunea băncii, în
timpul cel mai scurt posibil să se
execute reforma electorală și imediat
după aceea să se facă alegeri dietale
pe baza noii legi și dieta ce va eși
din aceste alegeri să hotărască apoi
ce să fie cu banca independentă și
cu cestiunile militare. Planul primitiv
al acestui grup, care stă în cel mai
intim contact cu Francisc Kossuth,
a fost, cum știm, să se facă o fu-
ziune pe baza principiului contopirii par-
tidelor coaliției într'un singur partid,
iar în schimb pentru amânarea rezolvării
cestiunii băncii și a continuării provi-
zoriului cu banca comună, să se dobân-
dească concesionile cele mai neapă-

rate pentru a rezolva cestiunile mi-
litare pendente.

A doua tabără este aceea a lui
Iusth și soți, care stăruie morțiș pen-
tru banca independentă ungară, dela
1911 încolo. Grupul acesta este în-
clar cu ceea ce vrea, și agitează cu
mult succes între independiști, așa că
câștigă din zi în zi tot mai mulți ade-
renți. Se crede, că grupul Iusth care se
mișcă de mult, pe când al lui Kos-
suth și al guvernului au stat tot în
rezervă, va fi în curând așa de nu-
măros, încât va putea ușor să impe-
dece realizarea planului de descurcare,
ce-l are în vedere guvernul. Iusth să
fi declarat lui Fr. Kossuth, că el (Kos-
suth) pentru un program, în care nu
se vor cuprinde concesionii în cestiu-
nea băncii, nu poate conta la ma-
joritatea partidului independist. —
Kossuth publicase un comunicat, în
care a condamnat conventiculele se-
parate ale Iusthianilor și Holloestilor,
dar foile acestora au ignorat simplu
comunicatul și au trecut la ordinea zi-
lei peste el. E caracteristic, că parti-
zanii băncii independente au ade-
renți mulți și între independiștii din
Ardeal, așa că s'ar crede, că aici
sunt chiar în majoritate. Toate aceste
nu sunt semne bune pentru șeful
partidului, Francisc Kossuth, și pentru
șansele direcțiunii sale mai optimiste.

Partidele dela 1867 lăfesc prin
organele lor știrile cele mai pesimiste
despre șansele, ce le are partidul in-
dependist la Viena. Mai întâi nu mai
încetează de a aduce în legătură cu
criza pe moștenitorul tronului Fran-
cisc Ferdinand, pe care îl descriu ca
pe cel mai mare contrar al băncii
independente și al ideii de a aduce
la putere pe independiști, lăsând să
cadă partidele ce stau pe baza dela 1867.

Organul lui Hollo scrie întocmai și
cu vehemență în contra celor dela 67,
zicând, că ei cu sistem și cu inten-
țiune răutăcioasă ar lăși faimele ca să
poată pescui în tulbure pentru is-
bânda planurilor lor trădătoare. Aceeași
foaie pretinde că, din contră, situa-

țiunea eșt mai favorabilă parti-
dului independist ca vreodată mai
înainte, banca comună e în ajun
de a face săvârșit fiasco și că ni-
zuițele independiștilor pentru banca
independă vor triumfa, căci tre-
buie să ize acum un guvern com-
pus curamai din independiști.

E interesant buletinul, ce-l pu-
blică „Per Lloyd“ de asară despre
criza. „Roial tuturor contra tutu-
ror“, zices' a pornit acum din toate
părțile. e un războiu de guerillă,
în care i nu se mai poate bine
distinge icul de inimic. Pe toată
linia e deientare; nu mai știu ce
să înceapă de o parte se manifestă
resignare pesimism, de altă parte
oamenii soacă cu focul unei nouă
rezistențe ționale. O situație, ce nu
mai poatera mult“. Consecența, ce
o trage dăci e asemenea interesan-
tă. „Dă ați lăsat, ca din vina
voastră a numitul grup al băncii
din partid independist s'ajungă de-
asupra, atci veți trebui să vă de-
dați cu idă de a conta cu acest
grup ca un factor al puterei“.

La coziunea de acasă se mai
adauge și tagonismul, care crește
pe zi ce mge în Austria pe toată
linia în com trebilor puse la cale
de coaliție de independiștii unguri.
Imprejurare aceasta pune vârf la
nemulțămiri și iritațiunea, de care
sunt cuprin cercurile politice ma-
ghiare.

Inregistm cele de mai sus,
fără a fi în nimica alterați de vreo
așteptare graică a unei îmbunătățiri
a situațiunii noastre, a Românilor, în
urma incururilor de față interioare.
Ori și cum se va rezolva criza, la
noi încă mul vreme va trebui să
predomine rălărea, răzimată pe cre-
dința tare și estrămutată, că în cele
din urmă totu ne va veni și nouă
rândul de a solva cestiunile noas-
tre arzătoare, aționale și de drept.

și redă fondului omun al naturii mate-
rialul, împrumut pe un minut individului.
Din contră, când mișcarea de asimilare și
eliminare se face repede, ființa viețuitoare
e în plinul avân al dezvoltării sale, și,
eșind din starea e grăunte sau de oușor
(ovul), în care e abia se poate vedea,
îmbracă forma roprie tipului său, în-
născut și moșten, de stejar, de elefant,
de balenă, sau de om, și nu mai are decât
a crește și a îmbrăni.

Astfel toate combinațiunile, cari for-
mează fundamentul vieții, sunt mobile. Ele
sunt chimice în fema și condițiunea lor,
dar se fac și se asfac prin o putere su-
perioară chimiei.

Această cauz superioară este punctul,
de care nu se pote apropia chimia. Ea
(chimia) nu isbutete decât foarte rar și
în cazuri foarte simple să reproducă sub-
stanțe organice, fără însă să le poată in-
sufleți sau să poată deștepta în ele miș-
carea, care neîncetat le combină și le
descompune. Mai pe sus de ea se petrece
curentul tuturor transformărilor. Ea este
harnica servitoare, care compune și des-
compune, ce e drept, după legile proprii
siesi, însă după un îmbold, care îi este cu
totul străin. Lăsată de sine, ea ar schimba
repede toate aceste compuse mobile, cari

3 (15) Mai în Viena. Eri seară am
primit următoarea telegramă dela Viena:

»Gazetei Transilvaniei« — Brașov.

In amintirea falnicilor eroi din 3
(15) Mai 1848, onoare neînfrânților lup-
tători de astăzi pentru cauza sfântă na-
țională. Studențiunea și colonia română
din Viena a serbat cu mare însuflețire ziua
memorabilă.

Cum apreciază folle maghiare criza.
Tonul, în care zările maghiare scriu la
situație, e foarte pesimist. In urma știri
ce a venit dela Viena, că cercurile com-
petente de acolo nu vreau să știe nimic
de concesionii, cu atât mai puțin de banca
de note maghiară, i-a scos pe koșuțiști din
sărite. Confătuiri între Kossuth, An-
drassy și Wekerle continuă, iar Iusth cu
ai săi susțin prin conventicule dese agi-
tațiunea în jurul băncii independente.

Mai bine se reoglindează starea su-
fletească sbuciumată a politicianilor ma-
ghiari în zările lor. »Budapesti Hirlap«
atacă cu vehemență și-l amenință pe br.
Aehrenthal pe motiv, că promovează ten-
dințele antimaghiare ale politicei austriace.
Il învinovățește îndeosebi, fiindcă se opune
ministrului comun de războiu, care este
pentru acordarea de concesionii pe teren
militar. »Az Ujság«, crede că criza se va
putea deslega numai cu concursul parti-
dului independist. »Neues Pester Journal«
primește din Viena știrea, că Andrassy
n'are speranțe să obțină concesionii. »Pesti
Naplo« se ocupă cu archiducele Francisc
Ferdinand, scriind că acesta e pentru uni-
tatea armatei și comunitatea teritorului
vamal etc. etc.

Indignarea independiștilor turdeni con-
tra deputatul Miksa. Deputatul dietal
Emeric Miksa comunică într'o scrisoare
adresată lui Francisc Kossuth, că iese din
partidul independist. Motivul e interesant.
Iese fiindcă s'a fost ridicat pentru Kossuth
contra lui Iusth. Aceasta a făcut-o într'o
adunare publică din Vințul de sus, atacând
aspru pe Iusth. Atacul contra lui Iusth,
partidul i l'a luat în nume de rău și în-
tr'o adunare, ținută în Turda zilele ace-
stea, Miksa a fost aspru forfecat, deși de-
clarase, că n'a făcut alta decât, că s'a dat
pe partea lui Kossuth. Iritațiunea, cu care
s'au năpustit independiștii contra lui
Miksa, l'a îndemnat să iasă din partid.
Cazul e simptomatic, întru cât privește
raportul de putere dintre diferitele gru-
puri în partidul independist.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Câteva observațiuni asupra filozofiei moniste a lui Ernest Haeckel.

(Fine.)

Negațiunea puterii vitale, ca a unei
puteri superioare celorlalte puteri ale na-
turei, mi-se pare cel mai ciudat contrast
în filozofia monistă a evoluționismului.
Fără pretențiune, cu sfiială și modestia
cuvântă unui nenaturalist, când îndrăs-
nește a vorbi de științele experimentale,
am încercat să arăt acest contrast într'un
studiu despre »problema puterii de viață
ca hotar între filozofie și științele experi-
mentale«, din care reproduc aici, ca în-
cheiere, următoarele pasagie:

— Insușirea esențială a substanței
viețuitoare — zice Littré — și funda-
mentul a toată viață este nutrițiunea. Ea
stă în o îndoită mișcare: una de compu-
nere, care asimilează hrana și reîntregește
mereu pierderile zilnice; alta de descom-
punere, care desface părțile hranei deve-
nite nefolositoare, și le scoate afară prin
canalele de secrețiune.

Nutrirea, cum vedem, așa cum o în-
țeleg fiziologii, e deosebită de alimentare.

Alimentarea nu e decât pregătirea nu-
tririi, care se petrece în lăuntru țesătu-
rilor și consistă în asimilarea sau întru-
parea părților trebuitoare ale hranei, și în
eliminarea celor ce nu mai pot folosi. Dacă
ar înceta una sau alta din aceste două
mișcări ale nutrirei, cari nu se află decât
în substanța viețuitoare, viața ar deveni
imposibilă.

Toate aceste lucrări lăuntrice se fac
după legile chimiei, sunt faze chimice; de
unde se vede, că știința vieții (biologia)
nu s'a putut naște decât în urma și pe
temeiul chimiei.

Faptul biologic presupune așadar faptul
chimic și legile chimiei, pe cari se întem-
meiază. Inșă nu și vice-versa; faptul chi-
mic și legile chimiei nu presupun faptul
biologic și n'ar putea produce singure
viața, fără acel ceva, care e caracterul
vieții.

Acest ceva e continua mișcare a mo-
leculelor, cari compun organismul viețuitor.
Când această mișcare se micșorează, or-
ganismul slăbește și se apropie de des-
compunere, îmbătrânește. Atunci o mică
cauză ajunge, ca să pună capăt mișcării
și să aducă moartea individului. Indată
după moarte, chimia, liberată de control,
întră în drepturile sale, desface elementele
după combinațiunile statornice, proprii ei,

sunt ale vieții, în compuse statornice sau
fixe, cari sunt ale sale proprii.*)

Littré consideră ca un caracter esen-
țial al organismelor vii, prin care ele se
deosebesc de materia neorganică, numai
nutrirea și asimilațiunea. Dar este și un
al doilea caracter esențial, căruia asimila-
țiunea îi este subordinată; acesta e fina-
litatea lăuntrică a ființelor viețuitoare. Or-
ganismul, cel vegetal ca și cel animal, se
nutrește și asimilează, ca să-și conserve
individualitatea și să-și perpetueze specia.
Deși instinctiv și inconștient, acesta e tot
un scop, ca și cel conceput de mîntea
omenească. Dar naturalistii, în urma uria-
șei lupte din trecut în contra cauzelor fi-
nale exterioare, pare că vor să evite și
numele de finalitate, în tocmai cum evi-
tau Romanii din timpul republicei numele
de rege. Finalitatea și puterea de viață, ca
și liberul arbitriu, cu care mulți confundă
adevărata libertate, sunt pentru Haeckel
»naturi metafizice«. Da, aceste principii
sunt numai iluziuni, dacă le atribuim o
existență în afară de natură și de legile
ei descoperite de știință, cum se făcea în
metafizica vechie. Dar există și nu se poate

* E. Littré. La science au point de vue phi-
losophique, ad. II 1879, art. „La science de la vie
dans ses rapports avec la chimie“. Cf. ibidem „Les
hypothèses positives de cosmogonie, p. 545 și urm.

Despăgubirile Austro-Ungariei către Turcia. Intre guvernul austriac și ungar au început tratările pentru stabilirea sumelor ce trebuie să plătească fiecare stat ca recompensațiunii Turciei pentru provinciile anexate. În acest scop se va face un raport, ce va fi luat în discuțiune de ambele parlamente. Guvernul austriac vrea ca acest proiect să fie supus parlamentului în proxima ședință. Guvernul ungar însă, din pricina crizei ministeriale nu va putea face acest lucru, însă va expedia, după cum se crede, o notă Austriei, prin care se va spune, că Ungaria se unește în totul la deciziunile luate în parlamentul austriac.

Noul Șeik-ul-Izlam și junii turci. »Politische Korrespondenz« află din Constantinopol, că noul Șeik-ul-Izlam a intervenit printr'un edict religios, spre a îndepărta din spiritele dreptcredincioșilor musulmani orice indoeli în privința atitudinii actualului guvern. Se știe că vechii turci ziceau, că junii turci nu mai respectă legea sfântă a Șeriaturii. Noul Șeik-ul-Izlam vrea să dovedească, tocmai pe baza Șeriaturii, că nesupunerea la poruncile guvernului e o călcare a legilor sacre.

Parastas pentru A. Mocsonyi

Duminecă s'a oficiat în catedrala gr. or. română din Sibiu un parastas pentru odihna sufletului mult regretatului nostru fruntaș *Alexandru Mocsonyi*.

A celebrat însuși I. P. S. Sa Archiepiscopul Ioan Meșianu, asistat de Preacuviosii lor Dr. Ilarion Pușcariu archimandrit, vicar arhiepiscopesc și Dr. Eusebiu R. Roșca protosinel, director seminarial, de protopresbiterii Moise Lazar, Mateiu Voileanu, și Dr. Ioan Stroia și de diaconii Dem. Câmpian și Dr. Vasile Stan. Răspunsurile înduioșătoare le-a dat corul elevilor seminariali, condus de d-l profesor Tim. Popoviciu.

După terminarea parastasului — scrie »Tel. Rom.« — I. P. S. Sa Archiepiscopul și Metropolitul nostru Ioan a comunicat publicului asistent într'o cuvântare ascultată cu mare atențiune, cine a fost *Alexandru Mocsonyi* și ce a făcut el pentru neam și biserică? A spus, că cel ce a închis ochii pe vecie înainte cu șase săptămâni în castelul său din Birchis, a fost cel mai luminat și mai distins fiu al neamului și al bisericii, la care de multe-ori au alergat fruntașii, chiar și Arhierii, după sfat și învățătură, în zile de grea cercare. Ca deputat în dieta țării el a apărat cu demnitate și pricepere interesele neamului și ale bisericii, iar ca membru al tuturor corporațiunilor noastre bisericesti până în timpul din urmă a contribuit foarte mult cu sfaturile sale înțelepte la întărirea bisericii și a așezămintelor ei.

Prezentă apoi I. P. S. Sa pe decedatul ca pe cel mai mare filantrop român, care nu a lăsat pe nime neajutorat, — amăsurat trebuinței și vredniciei, — și care și când a fost vorba despre ridicarea catedralei noastre a grăbit să contribuie cu suma de șasezeci de mii de coroane, în numele său și al familiei sale. Constată, că faptele vrednice de admirație și de imitație, săvârșite în lumea aceasta de *Alexandru Mocsonyi* i-au asigurat nemurirea

în inimile Românilor, cari și îi vor păstra memoria. Invită pe c față să-și strige un ultim: »In veci pirea lui, amin!«

Vorbirea a făcut o împ emoționantă asupra ascultătorilor. (a intonat apoi doșorul »In veci poma lui« și publicul s'a resfirat.

Tot Duminecă s'a oficiat parastas solemn întru odihna de veșegretatului Alexandru Mocsonyi în l, de către P. S. Sa episcopul Ioan I. Pasistat de P. C. Sa protosinelul Ciorcu, protopopul Beles, preoții Bodea, G. Vesalon, Dr. Botiș, și de diaconul Duhandu.

O aspră critică a bănci și consitoarelor noastre. Sub titlul »Revista Economică«, organul oficial »Solidarității« scrie în fruntea sa:

»Un economist, sub pomenimul »Ion de pe Văcarea«, tratează ș an, în coloanele ziarului »Gazeta Transilvaniei« diferite chestiuni economice noi, criticând anumite porniri, ce lode primejdiase și dând povețe des; ce și cum ar trebui să procedăm noimării în vederea unei desvoltări sănăse și aducătoare de fericire pe seamaporului nostru.

»Numitul economist ocupat mai pe urmă de chestiunile nece economice în Nrii 86, 87 și 88 ai »Giei« dela 4, 5 și 6 Maiu n. a. crt. Anumub titlul »O nouă îndrumare economic«, face, precum vedem, din prilejul înființării instituțiunilor »Lumina« și »Flugarul«, critică aspră a stărilor noastre economice, îndeosebi a băncilor și indigitează, ca în alte ocazii, căi, cari după dânsul ar febut urmate și până acum, pentru țeria poporului.

»Rev. Econ.« reprod. apoi părțile principale din seria de arle ale lui »Ion de pe Văcarea«, și zice, că numerele viitoare se va ocupa deosebri: 1. Băncile de »elită« și confesionalist la bănci. 2. Noima și rezultatele reaeconomice ale băncilor noastre. 3. Consarerele ca distribuitoare ale burselor specialiștii economici. 4. Instituțiile vizade d-l »Ion de pe Văcarea.

Revoluția socială în Franța.

Un articol din »La Gre Sociale«.

Știm cu toții agita periculoasă, care m'inează însăși fazeorganizației actuale a statului francez nu trebuie să fie cineva prea mare fibi ori sociolog, spre a-și da seamă, că alo se pregătește cea mai mare revoluțioală, care s'a putut imagina vre-odatăse prepară acum în Franța răsturnarea sietăței moderne și lumea întreagă urmățe, cu o încordată atenție, evenimentē cari se desfășoară, grevele de munciri și de funcționari, cari au introdus anchia în întreaga mentalitate a poporului și amenință să distrugă însăși Statul.

La realizarea plaxilor lor, sindicalistii, — cari sunt auxii acestei triste stări de lucruri — vâdn actualul președinte al consiliului de iniștri francez, G. Clemenceau cea mai ar piedică și de aceea, în contra lui s'ndreptate toate

tor, își desvoaltă în cusul timpului organe speciale, după legeadaptățiunii, sunt fapte, cari arată lămut tendința, une-ori chiar conscientă a amalului de a-și asigura existența sa și așilor săi. Aceste deprinderi și organele r, transmise generațiunilor viitoare, coioru legii de ereditate fiziologică, ce ro pot avea altul decât tot acela, care l'a avut dela începutul desvoltării lor? Le rost poate avea facultatea, cu care s naște albina, de a face ceară și de a-și idi minunata cetate de faguri? Și cum s'esplică grija raga-coi (rudașcei) de a șpa în arbor o gaură după mărimea corpului și coarnelor puului său, care se va nște, din ouăle depuse aci, în alt an când a nu va mai exista? De sigur numai pră tendința de conservare.

Apoi, aceasta »mecanică teleologică« ar fi cu neputință fără o putere vitală suferioară celoralalte puteri ale naturii Pentru ce piatra nu-și întinde rădăcini în pământ, tulpină, raouri și frunza în aer, ca să absoarbă sucul gazurile și lumina trebuitoare pentru formarea unui organism? E, în adevăr, lucru neînțeleș și de mirare, cum marele savant și filozof naturalist, Haeckel, reagă plantelor și animalelor puterea de viață, și caută să reducă fenomenele ei, și însăși conștiința, la nivelul fenomenelor fizice și chimice. *)

atacurile și toată ura lor. Presa anarchistă, în Franța ca »la Guerre Sociale« și »l'Humanité«, publică în fiecare zi articole fulminante, în contra acestui om de stat și tot în potriua lui sunt îndreptate manifestele incendiare și toate afșele ce se colportează, pe strădele Parisului.

E o situație cu totul îngrijitoare și paroxismul sindicalist a atins proporții ce nu se pot închipi. Clemenceau e fiara sălbatică, care trebuie distrusă, el e omul periculos, tiranul (?) care a pierdut dreptul de grație, în fața sindicalismului, care nu merită să mai facă umbră pe pământ și ca o dovadă de această stare de spirit, vom releva aici, zice »Cons.« articolul publicat de ziarul »la Guerre Sociale«, în unul din ultimele sale numere, sub titlul »Trebuie oare să-l ucidem?« Iată pasagiul esențial din acel articol:

»Trebuie oare să-l ucidem?«

»Ah! Ridicăm de sigur un îngrozitor caz de conștiință. Nu se decretează, cu »inima veselă moartea unui om, fie el »chiar ultimul dintre mizerabili. Cititori, »vă conjurăm să meditați îndelung, să reflectați, să cercetați, să socotiți. Când »veți cunoaște individul de care este vorba, »când vă veți fi pronunțat, în sufletul și »conștiința voastră, fără ură și fără »părtinire, adresați-ne răspunsul vostru. »Desteținul acestui om nu depinde în întregime »de la consulațiunea ce vă cerem, dar »rerea ce veți exprima poate să aibă te- »rribile urmări. Scarta acestui individ este »deja fixată și un singur gest va fi în de- »ajuns, pentru a-l suprîma.

»Trebuie dară să-l scoatem din rân- »durile celor vii?«

»Trebuie dară să-l ucidem?«

»Aceasta este întrebarea ce v'o pu- »nem. Nu vă grăbiți cu răspunsul. Gân- »diți-vă la înalta misiune ce vă este în- »credințată. Sunteți judecători, nu uitați.

»Și mai ales, nu trageți concluzii, cu »ușurință, cititori. Momentul este grav, so- »lemn și tocmai pentru că este greu să ne »pronunțăm, vă strigăm:

— »Ajutați-ne cu sfaturile voastre!«

»Amici cetitori, răspundeți-ne.

»Trebuie oare să-l ucidem?«

Acesta este articolul sanguinar, care amintește timpurile revoluției de la 1879, publicat de »la Guerre Sociale« și compen-tându-l, »le Temps« nu se poate reține de a nu-și exprima indignarea sa, în contra mentalității anarchice și a aberațiunilor, care se degajează din el.

Precedat și întretăiat, la fie-care pa- »ragraf de cestiuena »Trebuie dar să-l uci- »dem?«, acest articol constituie dar un fel de referandum adresat cetitorilor ziarului »la Guerre Sociale« pentru a ști, dacă tre- »buie sau nu ucis un om politic, pe care »fără ca pamfletul sindicalist să l'numească — lumea l-a recunoscut totuși, în per- »soana primului ministru al Franței.

E teroarea, care exercită astfel asu- »pra acelor cari cugetă în alt mod, decât »anarchismul a tot puternic, e provocarea »la asasinat, adresată acelor, cari vor des- »ființarea patriei și a instituțiilor actuale »și în această îngrozitoare anarhie de »gândire și acțiune, nu licărește nici o rază »de lumină.

»Frica pare a fi cuprins toate pătu- »rile sociale ale Franței și guvernul nu în-

Tot așa nega animalelor această putere Descartes, din punctul de vedere spus, al dualismului, și conzideră animalele ca niște mașini.

Tot așa stă lucrul cu problema li- »bertății și a ordinei morale. Viața normală »a omului, ca și viața plantelor și animale- »lor neraționale, e supusă legii universale »a causalității sau determinismului, numită »azi legea motivațiunii. Inșă, mulțămită »rațiunii sale, prin care el poate alege în- »tre motivele de lucrare pe cele mai con- »forme voinței lui, omul are în marginile »determinismului și un cerc de libertate, »proporționat inteligenței și culturai sale. »Și pe acest teren... omul poate întemeia »dorita cetate a dreptății, armoniei și lu- »minei, la care Haeckel contribuie cu o par- »te atât de glorioasă. Pentru întemeierea »acestei cetăți ideale luptă și e obligat să »lupte ori care om luminat; numai cât în »alegerea armelor să nu piardă din vedere »vechilul proverb al lui Virgiliu: »incidit in »Scylam, qui vult evitare Charibdim, cine »adecă voește prea mult. *)

M. Strajanu.

*) Legătura între filozofie și științele exper- »imentale, partea a II, problema puterii ca htor »între filozofie și știință, p. 30—32 și 37—39.

drăznește nici măcar să urmărească pe »autorul sau autorii acestui articol sangui- »nar. »Le Temps«, care anunțase în pri- »mul moment darea în judecată, pentru »provocarea la asasinat, a ziarului »la »Guerre Sociale«, a fost dezmițit și »le »Matin« anunță acum că guvernul ezită, »dacă trebuie sau nu să deschidă acțiunea »anunțată. Stăm în ajunul unor mari e- »venimente și datoria noastră este să le »urmărim cu atenție, căci din durerile și »supărările altora, se face experiența »noastră.

De la Academia Română.

Programa lucrărilor Academiei.

În sesiunea generală din anul acesta, Academia se va ocupa, între altele, cu următoarele lucrări.

Alegerea membrilor în locurile va- »cante: trei în secțiunea istorică și unul în »secțiunea științifică, în locul răposaților »V. Babeș, S. Fl. Marian. N. Popea și P. »S. Aurelian; raportul comisiunei fundati- »unei Adamachi pentru 1908—1909; raportul »comisiunei fundatiunei Oteteleganu pentru »anul 1908—19'9; raportul comisiunei »Dicționarului limbii române« asupra lucrări- »lor din 1908—9 și alegerea comisiunei pe »1909—10; deciziunea asupra legatului So- »fia A. Caneciu din Craiova; raportul comi- »siunei însărcinate cu examinarea lucrări- »lor făcute în 1908—9; decizia comisiunei »speciale pentru acordarea marelui premiu »Năsturel de 12.000 lei; deciziunea secți- »unei literare pentru acordarea premiului »Adamachi de 5000 lei; deciziunea secți- »unei literare asupra lucrării prezentate la »premiul »Neuschotz«, de 2000 lei, despre: »Industria casnică la Români.

Deciziunea secțiunei literare asupra »lucrării prezentate la premiul »Bodescu«, »de 1500 lei, despre: Elementul național »în poezia lui Eminescu.

Deciziunea secțiunei istorice pentru »acordarea premiului »Eliade Rădulescu«, »de 5000 lei.

Deciziunea secțiunei științifice asupra »lucrării prezentate la premiul »Lazar«, »de 5000 lei, despre: Politică agrară a Româ- »niei. Ședința publică solemnă pentru pro- »clamarea premiilor acordate.

Comisiunile de câte trei membri a- »leși de secțiunea literară pentru cerceta- »rea lucrărilor, cari se vor prezenta la pre- »miile din 1910. Princesa Alina Știrbei, de »8.500 lei; Carte de lectură pentru școalele »secundare; Eliade Rădulescu, de 5.000 lei, »despre: Poezia populară românească; Ada- »machi, de 5.000 lei, despre: Sufixele de for- »marea cuvintelor în limba română.

Comisiunile de câte trei membri a- »leși de secțiunea istorică spre a cerceta »lucrările, cari se vor prezenta la premiile »din 1910: Năsturel, despre »Genealogia »Basarabilor»; G. San-Marin »Expunerea tu- »turor felurilor de intervențiune a statului »în relațiunile dintre capital și muncă, în »folosul muncitorilor«.

Alegerea membrilor corospondenți »Români în locurile vacante: trei la secți- »unea literară, patru la secțiunea istorică, »unul la secțiunea științifică.

Alegeri de membri onorari și de »membri corospondenți străini.

Alegerea secretarului secțiunei isto- »rice pe 7 ani (1909—1916).

Alegerea președintelui și președinți- »lor Academiei pentru 1909—10.

În memoria lui Marion. Eată cuvân- »tarea ce a rostit'o la locuința mult regre- »tatului confrate Marion, înainte de plec- »area cortegiului funebru, d-l Ioan Popescu, »prim-redactor al ziarului »Universul« și »vice-președinte al sindicatului ziaristilor »ca din partea acestui sindicat:

»»Prea sfinte părinte, îndurerată fa- »milie, întristată adunare. Sindicatul ziaris- »tilor își îndeplinește o pioasă datorie, ros- »tind prin mine adâncă durere ce a simțit »pierzând pe Marion. Suflet ales, inteligentă »vie, talent viguros, Marion și-a câștigat »un loc de frunte în presa română și mare »este golul pe care-l lasă. Nu numai cor- »porația noastră, a ziaristilor, simte puter- »nic lipsa lui, dar și marele public cititor, »al cărui copil răsflătat era Marion; căci, »în timpul nostru, dintre mănutorii zilnici »ai condeiului, el era cel mai popular; până »în unghiurile cele mai retrase ale țării și »în toate straturile societății, de sus până »jos, numele său era cunoscut, scrierile sale »deopotrivă gustate. De aceea, în istoria »marei desvoltări ce a luat presa noastră »în ultimii douăzeci de ani, Marion își va »avea pagina lui: o pagină însemnată și »luminoasă.

*) Ern. Haeckel, Les énigmes de l'univers, »p. 302.

*) Les énigmes.. p. 510 și altele.

»Noi ziaristi, cari de aproape l'am văzut la lucru, pierdem în el nu numai pe un fruntaș al nostru, ci pe un frate; căci Marion vedea în fiecare ziarist, dela cel mai mic până la cel mai mare, un frate; îl iubea din toată inima și ori când era gata a-l sprijini cu sfatul sau cu fapta. Și toți îl iubeau pe dânsul. Marion nu a avut nici un dușman în breasla noastră, nici măcar un indiferent. Pe toți ne trata ca frați, și noi toți ca pe un frate dulce îl priveam. Cuvintele sunt neputincioase să exprime durerea noastră în acest moment, când trebuie să ne luăm dela dânsul ultimul adio. Nici nu ne vine să credem că a plecat cu adevărat dintre noi, pentru totdeauna. Singura noastră mângâiere este, că dacă trupul se întoarce în țărâna din care a eșit, amintirea sufletului său curat, cinstit și mândru, rămâne pentru noi vie și luminoasă. Dumnezeu să-l odihnească pe Marion. Indureratei sale familii, dacă ceva o poate mângâia, îi exprimăm sincera noastră compătimire și rugăm pe Atotputernicul să-i dea tăria a suporta nemăsurata lovitură.

STIRILE ZILEI.

- 6 Mai v.

Adunarea generală a »Asociațiunii«. Conform hotărârii aduse de comitetul central în ședința din 13 l. c. nuse va ține adunarea generală în Dej, cum anunțasem, ci în Caransebeș, unde până acum Asociațiunea nu și-a ținut niciodată adunarea generală. Cu ocazia acestei adunări, care va fi convocată pe zilele din 19 și 21 Septembrie, d-l secretar administrativ d-l Oct. C. Tăslăuanu, va ține o conferință despre »Personalitatea lui Al. de Mocsonyi«. Convocarea oficială și programul serbărilor se va publica la timpul său.

Membrii Academiei Române au făcut Luni excursiunea anunțată la Constanța, unde li s'a făcut o primire foarte călduroasă. Oaspeții au vizitat portul, basinel de petrol și au făcut o preumblare în largul mării. La oarele 12 din zi președintele Academiei a oferit un banchet pe vasul »Regele Carol«. Intre excursioniști au luat parte și membrii ardeleni d-nii Pușcariu, Dr. Marienescu și A. Bărseanu cu familia. Seara portul a fost splendid iluminat.

Conzistoriu plenar. Eri s'au întrunit membrii conzistorului din Sibiu în ședință plenară pentru prima oară după încheierea sesiunii sinodale din anul acesta sub prezidiul Metropolitului Ioan Mețianu. Asesorul nou ales, Dumitru Vulcu, a depus jurământul prescripș, și apoi s'au luat dispozițiunile necesare pentru executarea concluderilor luate în sesiunea din anul acesta a sinodului arhidiecezan. După încheierea ședinței plenare a ținut ședință senatul episcopesc, care conform §. 132 pt. 5 a ales din sânul său de cassar conzistorial pe asesorul Dumitru Vulcu, iar de controlor pe asesorul Victor Fincu. T. R.

Corpul profesoral dela gimnaziul gr. cat. din Blaj aduce cu durere la cunoștință adurmirea în Domnul a neuitatului coleg Nicolae Popescu, profesor în penziune, protopop onorar, asesor conzistorial etc. întâmplată în 17 Maiu 1909 la oarele 10 sara, în anul al 66-lea al vieții sale, după un morb îndelungat, împărțit cu sfințele taine ale muribunzilor. Rămășițele pământești ale defunctului se vor așeza spre odihnă vecinică în cimitierul comun din Blaj, Miercuri în 19 a l. c. la oarele 4 1/2 d. a. în veci amintirea lui!

Dela cunoscuta bancă cehă. »Ustredni Banka Ceskych Sporitelien« primim la redacțiune un estras tipărit în limba românească din al 6-lea raport anual al băncii și bilanțul pe anul de gestiune 1908. Estragem din acest raport următoarele date, cari ne privesc pe noi Români. În comitetul de supraveghere al acestui institut, care, precum știm întreține legături și cu numeroase institute românești, se află și d-l Sava Raiu secretarul băncii »Victoria«, iar între funcționarii institutului d-l V. Bonlescu, corespondent și șeful secției române. Institutul numără 31 acționari români în total cu 375 acții. Capitalul societății e de 10,000,000 cor. cu centrala în Praga și filiale în Brünn, Viena, Lemberg, Triest și Cernăuți. Profitul net (pe anul

1908 + transportul din 1907) a fost de 675.164 cor. 05 b. În ultima adunare generală s'a decis urcarea capitalului societății la 15 milioane cor. Institutul întreține legături directe cu 59 institute române și legături indirecte cu 147 institute române. Suma totală a capitalurilor proprii a tuturor comitenților băncii face 542.901,000 cor. iar suma capitalurilor administrate de comitenții băncii 3.171.255,000 cor.

Groznicul foc din gara Filaret. Dăm astăzi unele amănunte cu privire la grozavul incendiu din gara Filaret, la care au asistat ca privitori și principii Ferdinand și Carol, urmărind lucrările de stingere și salvare. Din anchetele făcute s'a constatat, că focul a luat naștere dela un cărbune aprins, care a căzut dela o mașină, care manevra în apropierea clădirilor Economatului. Pe această linie de obicei circulă vagoanele de păcură, din care cauză terenul din vecinătatea liniei ferate este îmbibat de păcură și uleiuri, cari se scurg din vagoane. În apropiere de linie însă, unde manevra mașina, erau deposite mai multe butoaie cu ulei, cari din cauza căldurilor din aceste zile s'au dilatat și o parte din ele au lăsat să se scurgă din conținutul lor. Uleiul scurs s'a prelungit până în apropierea liniei pe unde trecea mașina, din care a căzut cărbunele aprins. Dela acest ulei, care se aprinse, focul s'a comunicat la butoaiele cu ulei, cari au explodat. În urma acestei explozii uleiul aprins s'a răspândit asupra clădirilor economatului, cari s'au aprins și ele.

În momentul când s'a declarat focul, în stație, în apropiere de economat se aflau depozitate 4 mari vagoane-rezervoare de petrol și păcură. A fost o fericire că s'a putut îndepărta acest șir de vagoane înainte de a se aprinde. În schimb însă nu s'au putut salva trei vagoane, unul încărcat cu paie, altul cu lemnărie și al treilea cu alte materiale, cari au ars cu desăvârșire. De asemenea s'au aprins și marile cantități de cărbuni și coks, care se aflau în dosul economatelor și care au putut fi stinse numai după o enormă muncă desfășurată de bravii pompieri. În munca aceasta extraordinară ce au desfășurat pompierii, se relevau figurile d-lor căpitan Urlățianu și locotenentilor Predescu și Livezeanu, pe cari fumul ce se degaja dela uleiurile și cărbunii incendiați, i-a înegrit într'atât încât bieții ofițeri făceau impresia unor negrii sălbatiei. Focul a distrus complet cele patru magazii cu tot ce conțineau precum și o clădire cu două etaje, în care se aflau instalate birourile economatului și locuința șefului stației, din care nu s'au putut salva iarăși decât foarte puține și neînsemnate lucruri. Pagubele calculate și datorite acestui îngrozitor incendiu întrec suma de trei milioane lei, după afirmațiunile a însăși funcționarilor superiori dela c. f. r.

Jubileul reuniunii de cântări germane din Brașov. De Rosalii reuniunea de cântări »Kronstädter Männergesangverein« își serbează, precum știm, jubileul de 50 ani printr'o serie de serbări muzicale, cari se vor ține în hala de lemn construită »sub Strajă«. La serbările aceste își vor da concursul și numeroase societăți muzicale externe. Până acum și-au anunțat participarea, afară de reuniunile de cântări săsești din țara Bârsei, următoarele reuniuni germane: »Hermania« (61 membri) și »Männergesang« (58) din Sibiu, »Bukarester deutsche Liedertafel« (105), reuniunea din Sighișoara (60), reuniunea din Mediaș (34), reu. din Cohalm (34). »Eintracht« Azuga (23), reuniunea din Agnita (14), reuniunea din Bistrița (21), din Făgăraș (10), reu. din Orăștie (3) și reu. din Viena (2). Precum suntem informați, reuniunea română de cântări va fi reprezentată la aceste festivități jubilar prin o delegațiune a comitetului.

Compromiterea ex-sultanului. Junii turci pentru a compromite în ochii musulmanilor pe fostul Sultan, au hotărât să dea cea mai mare publicitate corespondenței lui secrete cu diferiți potențați și cameni politici din Europa. Junii turci speră că populațiunea se va convinge în sfârșit, că vechiul Sultan nu merită să mai fie calif, căci trădase cele mai vitale interese ale otomanilor.

Un nou cuirasat englez. Vasul de război englez acum de curând construit »Temerary« este a treia mare unitate din

flota engleză, de tipul »Dreadnought«. Pe vasul acesta sunt realizate toate progresele tehnice moderne. Întreg vasul se pune în mișcare prin electricitate, și nu prin vâpori. Forța electrică e furnizată de 130 de mașini dinamo. Telegrafia fără sârmă poate să trimeată telegrame până la o distanță de 1100 miliri.

Reuniunea rom. de gimnastică și cântări din Brașov.

(Fine.)

În continuare raportul comitetului trece în revistă evenimentele mai însemnate din viața reuniunii, raportează despre serata cu dans din 4 Febr. 1908 și despre cele două concerte aranjate în favorul sanatorului pentru tuberculoși și în amintirea lui Ciprian Porumbescu.

Trecând la activitatea secției de gimnastică raportul ne spune, că »neprezentându-se membrii în număr suficient la orele de gimnastică, secțiunea a trebuit să-și întrerupă activitatea deja pe la mijlocul anului de gestiune 1907/8«.

Arhiva s'a înmulțit cu 14 bucăți muzicale. Cu sfârșitul anului de gestiune 1907/8 reuniunea a avut 7 membrii onorari, 7 membrii fondatori, 31 membrii activi și 50 membrii sprijinitori.

Averea totală a reuniunii la 31 Aug. 1908 a fost de 4268 cor. 41 bani.

Adunarea generală din 3 Maiu n. a fost deschisă, precum se știe, de președintele reuniunii d-l Dr. V. Saftu, care a dat cetire unui discurs, în care a resumat activitatea sa ca membru activ al reuniunii și al comitetului începând cu anul 1896, de când s'a stabilit ca paroh în Brașov, și a expus experiențele sale făcute în restimp de 13 ani în sânul reuniunii. Cu conținutul acestui discurs, care a fost cetit și în ședința comitetului, în care s'a decis convocarea adunării generale, comitetul s'a identificat, fiind bazat pe fapte, cari corespund stărei adevărate a lucrurilor.

Președintele comitetului spune în discursul său, că în restimp de 13 ani, ca membru activ, ca fost vice-prezident prin 9 ani și ca prezident în ultimii trei ani, și-a făcut datorința din toate puterile sale, participând la repetiții, cântând solo-uri, inițiând petreceri și excursiuni și aranjând concertele memorabile în Sinaia și București, cu un cuvânt a cultivat cu înzistență viața socială și a stat întru ajutor dirigentului G. Dima la toate concertele date.

Iar rezultatul acestor eforturi președintele îl reunează în următoarele: Mulțimește însumate de toate dirigentului G. Dima, care a muncit neobosit cu puteri foarte puține din toate punctele de vedere, și al cărui merit aproape exclusiv este, că reuniunea rom. de cântări a ajuns în fruntea tuturor reuniunilor din Brașov din punct de vedere al artei muzicale. Aceasta o dovedesc multele concerte clasice, opera »O noapte în Granada« și concertele memorabile din Sinaia și București. Și cu toată această glorie incontestabilă numărul membrilor s'a rărit într'un mod ne mai pomenit, așa că rezultatul din punct de vedere social e sub zero.

În ce privește starea materială a reuniunii președintele mai constată, că în anul 1905, când a ajuns prezident, fondul reuniunii a fost de 3454 cor. 54 b. și cu toate cheltuielile abnormale, mai ales cu excursiunea la București și cu toate restanțele, fondul reuniunii reprezintă astăzi 4268 cor. 41 b., deci cu 813 87 cor. mai mult.

Trecând apoi la cauza întreruperii activității reuniunii președintele o motivează astfel:

»În luptele noastre pentru susținerea și înflorirea reuniunii noastre nu odată s'a ivit părerea, ca pentru o jumătate sau un întreg reuniunea să-și sisteze activitatea, doar-doar în chipul acesta se vor topi sloii de gheață și loți Români din Brașov cu mic cu mare se vor grăbi să ceară în gura mare reacțiunea ei! Acesta a fost motivul, pentru care am amânat atâta timp convocarea adunării generale. Am voit, să fac și această ultimă încercare!

»Rezultatul este că aproape mai nimenea nu s'a interesat de soarta reuniunii noastre!«

În urma constatărilor făcute în raportul general al comitetului și în discursul de deschidere al președintelui, membrii comitetului au fost hotărâți, după ce li-se va fi votat absolutoriu, să nu mai primească a fi realeși în noul comitet, ci adunarea generală să aleagă un alt comitet, care să aibă mai mult noroc în realizarea problemelor reuniunii. După ce s'a votat comitetului absolutoriu, găsindu-se toate agendele în cea mai bună ordine, după ce li s'au exprimat mulțumite pentru străduințele depuse și după ce s'au luat cu aprobare la cunoștință toate demersurile comitetului — era să urmeze alegerea noului comitet. Acest act nu s'a putut însă duce în îndeplinire pe simplul motiv, că membrii prezenți în adunare au fost: membrii comitetului vechiu, apoi vreo 2-3 membrii sprijinitori și vreo 20 membrii activi, în cea mai mare parte d-șoare. Prin urmare a fost o imposibilitate a alege un nou comitet, neavând pe cine să alegi. În situațiunea aceasta critică, ca să nu zicem rușinoasă, s'a primit propunerea, ca reuniunea să-și întrerupă activitatea până la sfârșitul anului, iar comitetul vechiu să binevoiască a primi conducerea agendelor până în luna Septembrie, când să se convoace din nou o adunare generală, care să decidă definitiv asupra sorții reuniunii...

Cu aceste s'a terminat adunarea generală din 3 Maiu st. n. a. c.

ULTIME ȘTIRI.

Frankfurt, 19 Maiu. »Frankfurter Zeitung« anunță, că împăratul Wilhelm și-a exprimat satisfacțiunea sa față de cancelarul Buelow cu privire la întâlnirile dela Brindisi și Viena.

București, 19 Maiu. Direcțiunea generală a căilor ferate a evaluat pagubele din gara Filaret la aproximativ 1,300,000 lei. S'a putut scăpa de furia flacărilor material de peste 2 milioane și jumătate franci.

Constanța, 19 Mai. E absolut sigur, că generalul prusian, vom Goltz, va reorganiza armata turcească. Stat majorul său va fi format din ofițeri prusieni. Amiralul englez Gambell a adus cinci ofițeri pentru reorganizarea marinei turcești.

Heidelberg, 19 Maiu. La institutul meteorologic de pe dealul Königstuhl s'a înregistrat eri un cutremur catastrofal la o distanță de 9000 de kilometri. Cutremurul a început la oarele 9 și 15 minute. La 9 și 26 minute cutremurul ajunsese la punctul culminant și a durat până la oarele 11 a. m.

Londra, 19 Maiu. Sentinelele dela coaste au primit ordine severe din partea poliției, ca să supravegheze balonul misterios ce se arată de câtva timp în fiecare noapte în apropierea malului englez. Se crede că acest balon se adăpostește ziua pe un vapor ce acostează în apele engleze.

Constantinopol, 19 Mai. Tribunalul de război a condamnat la moarte pe fostul comandant al gardei palatului Yldis, Tahir pașa.

Paris, 19 Maiu. Se poate considera ca definitiv falimentul grevei poștașilor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisco.

Dr. Toma Madincea,

medic militar emeritat, specialist pentru boalele interne (din lăuntru) și venerice, cu locuința în Kolozsvar (Cluj) Berda-Mozes utca Nr. 2, colțul dela străzile Kossuth Lajos și Berde Mozes lângă colegiul unitar, ordonează dela oarele 11-12 a. m. și 2-4 p. m.

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Aței Nr. 6 pe lângă schimbul imediat al sticlelor este următorul:

Glorn	1 litru 12 fil.	1/2 litru - fil.
Borpatak	" 12 "	" "
Matild	" 16 "	" 14 "
Borhegy	" 16 "	" 14 "
Boross	" 16 "	" 14 "
Előpatak	" 16 "	" 14 "

Fehérkö	" 16 "	" 14 "
Felsőrákos Mária	" 16 "	" 14 "
Kászton Salutaris	1 litru 16 fil.	1/2 litru 14 fil.
Horgász	" 16 "	" 14 "
Repati	" 16 "	" 14 "

Borszék	" 28 "	" 22 "
Sztojka	" 28 "	" 22 "
Boholt	" 26 "	" 22 "
Hargitta	" 26 "	" 22 "
Székely-Selters	" 26 "	" 22 "

La cumpărare de 25 sticle liferăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public Societatea pe acții a exploatarii și exportului apelor minerale. (479,51-150)

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Mai n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	113 80
Renta de corone ung. 4%	93 35
Impr. căi fer. ung. în aur 3 1/2%	83 25
Impr. căi fer. ung. în argint 4%	94 10
Bonuri rurale croate-slavone	94 35
Impr. ung. cu premii	101.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.10
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96 55
Renta de argint austr. 4 1/10	96 50
Renta de aur austr. 4%	117 45
Renta de corone austr. 4%	86.40
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	86.80
Losuri din 1860	159 50
Acții de-ale Băncii ung. de credit 1771	—
Acții de-ale Băncii austr. de credit 786	50

Acții de-ale Băncii austro-ung.	637 50
Napoleonori.	19.08
Mărci imperiale germane	117.10
London vista	239 52
Paris vista.	95 20
Neto italiene.	94 60

Cursul pietei B. Braşov

Din 20 Mai n. 1909

Bancnote rom. Cump. 18.88	Vând. 18.94
Argint român	18.70
Lire turcesci	21.40
Scris. fonc. Albine 5%	100.—
Ruble Rusesci	2 51
Napoleonori.	19.04
Gaibeni	11.45
Mărci germane	117.—

Din partea vicecomitelui comit. Brassó.

Nr. 4309/909.

Concurs.

Deoarece mandatul funcționarilor, cari să aleg dela orașul Brassó cu ziua de 30 Iunie a. c. st. n. expiră, subscrisul escriu concurs atât la posturile mai jos amintite, precum și la acele posturi, cari prin întregirea acestora vor deveni vacante și provoc pe toți aceia, cari voiesc a concura a-și înainta petițiunile instruite conform recerșințelor legale subscrisului vicecomite cel mai târziu până în 10 Iunie c., deoarece acele petițiuni, cari vor fi așternute după expirarea termenului prescriș, nu se vor lua în considerațiune.

Posturile de întregit sunt următoarele:

- Postul de „Primariu” al orașului,
- postul de consilier orășenesc I.;
- postul de consilier orășenesc II.;
- postul de consilier orășenesc III.;
- postul de consilier orășenesc IV.;

- ” ” Fișcal
- ” ” Prim inginer orășenesc;
- ” ” Asesor orfanal
- ” ” Prim contabil
- ” ” Subcăpitan de poliție orăș.
- ” ” Arhivar orășenesc;
- ” ” Cassier
- ” ” Prim comisar de poliție, al II-lea
- ” ” Tutore comunal orășenesc,
- ” ” Controlor de cassă
- ” ” Perceptor orășenesc, și
- ” ” Controlor la casa perceptorală.

Aceste posturi sunt împreunate cu emolumentele statorite în regulamentul orășenesc referitoriu la sistemizarea lefurilor funcționarilor și aplicațiilor dela crașul Brassó, care regulamentul s'a aprobat și din partea Ministeriului reg. ung. de interne.

Acei indivizi, cari concurează la postul de „Subcăpitan de poliție” orășenesc sunt obligați a documenta că posed calificațiunea prescrișă în §. 43 al statutului de organizațiune orășenesc, concurenții la postul de arhivar au a documenta că posed calificațiunea prescrișă în §. 86 al statutului deja amintit, eară concurenții la postul de asesor orfanal, că posed calificațiunea prescrișă în §. 74, din art. de lege XXII. din anul 1886, afară de acestea, toți concurenții au a documenta, că posed limba germană în scris și verbal.

Atrag atențiunea concurenților la acea împrejurare, că funcționarii și oficianții dela oraș, în senzul §-lui 111 al statutului de organizațiune orășenesc, nu pot avea și altă ocupațiune privată, mai departe, că oficianții de cassă orășenești nu mai sunt obligați a depune cautiune și în fine, că toți aceia, cari au servit în alte părți, au a arăta în petițiune că unde și cât timp au servit, deoarece referitoriu la computarea timpului de serviciu petrecut în alte părți se decide tot cu ocaziunea alegerilor.

Brassó, în 4 Mai 1909.

Jekelius m. p., vicecomite.

564,1—1.)

Frumusețea.

Cea mai mare dorință a fiecărei dame este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și pentru a ajunge acest scop, să folosească de ori-ce ocazie, și sulemenest, fața cu mijloace de necrezut, ceea ce în cele mai multe cazuri are de urmare, că fața în loc să devie mai frumoasă, se ruinează așa, încât este lipsă de timp lung și de o îngrijire mare până ce se restaurează iarăși.

Rezultatul unic în lume, ce l'a obținut farmacistul din Arad Clemens de Földes cu Margit-Crème a sa (cu deosebire în Franția și Germania), a îndemnat pe mulți a imita acest mijloc de renume universal, nestricăcios și care singur are efect miraculos contra tuturor necurățăniilor din față, pistrii, pete de ficat, bubuțe etc. Aceasta natural, că nu a succes nimăru, deoarece secretul preparării Margit-Crèmei nu-l știe decât inventatorul și producătorul, care și păstrează acest secret, pregătind întotdeauna singur acest preparat. Margit-Crème este prin urmare tot un fel, prelucrarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză efectul este rapid și sigur. De aceea să admoniază damele cu toată serioșitatea a nu-și unge fața cu totfelul de alifii; să se folosească numai un astfel de mijloc care să recomandă și de medicii vestiți englezi, americani și francezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestricăcios și pentru conservarea frumuseții. Acest mijloc cosmetic (de frumusețe) de renume universal este Margit-Crème a lui Földes, care deja după o folosință de 4—5 zile schimbă tot-l pe la feței, depărtează pistrii, petele de ficat, sgrăbunțele, coșuri, roșăța feței și a mânilor, dă feței frumusețe ideală, vioiciune și înfătoșare tinerească. Un borcan mic costă 1 cor., mare 2 cor. Săpun-Margit 70 fil., și Pudră-Margit (albă, roză și crème) 1 cor. Toate mijloacele aceste să pot folosi și separate. Margit-Crème a lui Földes se capătă în toată lumea în fie-care farmacie mai mare dar dacă undeva nu s'ar afla, să ne adresăm direct la inventatorul: CLEMENS DE FÖLDES, farmacist în ARAO.

Deposit principal în BRAȘOV: Julius Hornung; Emil Jekelius; Franz Kelemen; Victor Klein; Rudolf Kugler; Lang & Theil droguerie; Eug. Neustädter; Heinr. Oberth; Victor Roth; Fridr. Stenner; Teutsch & Tarterler, droguerie. — SIGHIȘOARA: A. V. Lingner, farmacie.

Din partea unei societăți de asigurare bine acreditate se caută

Funcționari voiajori

versați în afaceri de asigurare, pentru serviciu extern (achizitori), cari au relații cu cercuri mai bune, eventual domni solizi, cari doresc să se dedice acestei ocupațiuni. — Oferte cu indicarea pretensiunilor sunt a se trimite sub: H. Z. 1000 la administrațiunea acestui ziar. (597,3—6)

Avis.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. Public că vând

VINUL RISLING

din viile proprii cu prețurile următoare:

VIN NOU dela 1 litru—50 litri à 40 cr.
” ” ” 50 litri în sus ” 37 ”
VIN VECHIU ” 1 litru—50 litri ” 45 ”
” ” ” 50 litri în sus ” 43 ”

Se capătă în prăvălia D-lor Káracsny Kis M. și Velits, la „Crucea roșie”, Strada Vămii Nr. 4.

Cu toată stima

Velits György.

Ne mai pomenit de ieftin!

Din cauza desfacerei prăvăliei de încălțăminte **vând cu prețuri de tot ieftine,** atrăgând atențiunea

J.D.A.

(556,11—11.)

Braşov, Strada Porții Nr. 8.

Ioan D. Avrigeanu, magazin de încălțăminte,

Onor. Public, că numai până la expirarea contractului 29 Sept. a. c. poate profita de această ocaziune rară.

Stelagele prăvăliei și aranjamentul de Nikel din Auslag încă sunt de vânzare.

Cruce seu stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lu Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedacarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, tșuituri de ureche, bătăle de inimă, sgârciuri de inimă, asemă, auțul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, receală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulațiunea neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatat zădărnica, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta”, de ore-ce „Cianul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja teftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție forte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țără și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/28, Strada VADÁSZ 34, colțul strada Kálmán.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Braşov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.

CĂRȚI DE ȘCIINȚA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

BILANȚURI.

STATUTE.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

FOI PERIODICE.

Cuverte, în totă mărimea.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

ANUNȚURĂ.

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Braşov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Braşov.